

gen of revisie van de oude, het salaris van bouwmeester en meesterknechts zou verhoogd worden, welke verhooging gevonden zou worden uit verhooging van de prijzen van asch en vuilnis, waarvan de directeur de ontvangst zou hebben. Het resultaat van al deze besprekingen was evenwel heel gering. Paulus Verhellouw, een vreemdeling¹⁾, werd 4 October 1773, doch slechts voor vijf jaar, als bouwmeester aangesteld en 25 November beëdigd op dezelfde instructie als zijn voorganger en op hetzelfde tractement met de gewone emolumenten „zijnde meerder als een burgerlijk bestaan”. Dit tractement bleef bestaan uit f 4 per dag, vrije woning, vuur en licht, 4 0/0 van zijn ontvangst en 4 penningen van iedere last asch, die verkocht werd.

Geen timmermansbaas is aangesteld. De veranderingen betroffen alle bezuinigingen. Het overbodige werkvolk schafte men af en men wachtte niet op uitsterving, van oordeel zijnde, dat de fabricage geen proveniershuis moest worden, maar een werkhuis blijven. Geen overwerk zou er meer gedaan mogen worden dan in heel bijzondere gevallen. De prijs van asch en vuilnis werd wel verhoogd, maar dit bedrag vloeyde geheel in stadskas.

Aart Kool, die 9 maanden lang als waarnemend bouwmeester had gefungeerd, verzocht daarvoor vergoeding en ook wenschte hij vereerd te worden met den titel van onderbouwmeester. Het laatste verzoek werd afgeslagen, doch tijdens zijn waarnemen zou hij het salaris genieten van den bouwmeester en voortaan zou hij inplaats van een daalder f 2 per dag genieten en ook den „zevendenden” dag. Het baantje van „taxateur van de nieuwe getimmerten en melioratie” binnen deze stad en hare jurisdictie, door den overleden bouwmeester uitgeoefend, viel 16 Dec. 1773 hem ten deel.

De jaren van Verhellouws bouwmeesterschap zijn de magere jaren geweest voor de fabricage. In 1777 moest de stad weer wat meer werkvolk in dienst nemen en het sterk verval van stadswerken maakten toen den aankoop van een veel grootere kwantiteit materialen dan in vorige jaren noodig. Uit een rapport van 1784 blijkt, dat in 1780 in 25 jaar aan de Oudehoofdpoort geen hand geslagen was. De portier, die er 14 jaar had gewoond, betuigde nog nooit iemand van de fabricage gezien te hebben. Aan andere

---

1) Paulus Verhellouw, geboren te Waardenburg, werd als poorter geëed 25 November 1773.